

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

3. Vitio confidentiæ nimiae hominem vinci à tentationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

DIFFIDENTIA SUI IPSIVS 25

admodum enim inops mendicus, cui
ne obolus quidem suppetit in crume-
na, tamen sperat, non industria sua, sed
liberalitate piorum Christianorum vi-
ctum quotidianum, si humiliter petat,
non defuturum; sic quilibet Christi
servus pio aliquo desiderio flagrans,
confidere debet bonitati divinæ, se re-
ipsa illud expleturum, si celestis gra-
tiae elemosynam ad hoc postulet, sæ-
pè offerendo Christi, passionisq; eius
merita, si sanctissimæ Virginis Mariæ
& sanctorum patrocinia imploret, ac
dicat cum David: *Opera manuum no-* *Psal. 121*
strarum dirige super nos, & opus ma- *Psal. 121*
nuum nostrarum dirige. Et, Esto mihi
in deum protectorem & in domum refugij.
respice in orationes nostras & desi-
dera: respice in faciem Christi tui, cui-
us meritis confidimus nos impetra-
tuos, quod postulamus.

CAPVT. III

*Vitio confidentia sui hominem vincit
tentationibus.*

Quod diximus de piorum desi-
deriorum executione, dicendum
quoq; est de tētationibus, quas
homo

5 TRACTATVS DE VERA

Ind. 20.

homo quidē vincere conatur, sed cre
brò post inchoatam pugnam ab illis
vincitur: non alia de causa, quàm quia
solis viribus suis nixus pugnam fuit
aggressus. In libris Iudicū diuina scrip
tura commemorat: Deum tam graui
ter succensuisse quibusdam viris è tri
bu Beniam in quod vim intulissent
cuidam mulieri coniugatæ, vt mandā
rit reliquis vndecim tribubus, vt totū
tribum Benjamin ob hoc scelus patra
tum, è medio tollerent. Quadraginta
hominum millia ex vndecim tribu
bus repentē coacta sunt aduersus vigi
ti quinq; millia tribus Benjamin. Bel
lum erat iustū, mandato nempe Dei
indictum, dux belli item à deo decre
tus, & tamen primo congressu viginti
octo millia, altero verò decem & octo
millia è filijs Israhel ab hoste cæsa sūt.
Quæ verò causa fuit huius tam inex
pectati euentus, vt fortiores, ac à Deo
ad pugnam amandati, cedant imbecil
lioribus? Scriptura ipsa causā mani
festat, dicēs: *filijs Israhel & fortitudine et
numero cōfidentes acie direxisse.* Quā cū
elade admoniti agnouissent, conuenē
re in domū Dei, fidentes stauerunt co
ram.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 87

ram Domino, ieiunârunt vsq; ad vesperâ, & obtulerunt holocausta, atq; victimas; atq; ita cōfisi Deo, nō viribus suis, tertio hostē inuasere, & victoriā retulerunt, crucidatis viginti quinque hominū millibus: sic vt ē tota tribu non nisi sexcenti remanserint superstitēs, quibus vitam condonârunt.

Idem prorsus contingit in conflictu spirituali. Hostes nostri sunt, princeps tenebrarum, mundus, & propria caro, contra quos confligendum est. Bellū à parte nostra iustum est, & mandato Dei indictum, nec desunt nobis arma, & magna ad pugnādū subsidia, & tamē sæpenumerò succumbimus, & in mortem noxæ penēq; eternæ miserè detrudimur. qua verò de causa? quia iudustriæ nostræ cōfisi, nō diuino auxilio arma corripimus. Id præclare ani-

*Basilica
Qui seruiūt Deo, instit. de
inquit, à demone frequētib⁹ et varijs tē vita p^{er}-
tationibus agitatur, tristitia. Et diffiden*

*fecta-
tia de Deo, vt bona inchoata deserant,
vt non perseuerent, vt existiment se
Deo charos non esse, vt locum, societa-
tē, rationēq; viuēdi, cū alio seueriore cō-*

TRACTATUS DE VERA

mutant, in qua demon nouit plura fora
ad labendum pericula. His alijsq; id ge-
nus tentationibus speciem boni praese-
rentibus Demō seruos Dei aggreditur.
Quos verò vincit? Eos, inquit, vincit,
qui plus equo cōfidunt sibi. Vnde, addit,
vidimus multos, magna virtute pradi-
eos, & testimonio aliorū probatos, quos
malignus spiritus per nimiam istam cō-
fidentiam precipites egit. Hucusq; Ba-
silius. Quare non dubitauit quidam
sanctus vir, & in virtutum studio ex-
citatus assuerare, quoties seruus Dei
pietatis amans à tentatione vincitur,
id euenire, vel quia ante tentationem
non implorauit diuinum auxilium, aut
quia viribus suis fidens depugnauit.
Id verò exponit his verbis considera-
tione dignissimis. Non orandum est cō-
tra tentationem ne eueniat, sed ne desi-
piat, aut inuoluat, cum venerit. Si verò
tentatio ex vellementia quempiam sub-
uertit, aut antè, ne subuerteret humili-
ter non fuit oratum, aut talis superbia
in anima insidabat, quae per casum ten-
tationis propellenda erat.

Colligamus fructum ex hoc caelesti
sermone, & contra animae nostrae
hostes

Simon de
Cassia. lib.
6. c. 6.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS

hostes viriliter dimicemus, eorūque
tentationes: diffidamus viribus no-
stris, quia ob imbecillitatem suam ni-
hil sine auxilio diuino, vt diximus, effi-
cere possunt contra tam potentes ini-
micos, nihil enim in hoc mundo est,
quod eorum potentiam exæquet: ex-
pectemus autem & robur & victoriā
a potentiissimo Deo, confidendo in e-
ius præsidio, idq; propter Iesu Chri-
sti merita, qui tanquam homo & Sal-
uator promeruit nobis vires ac gratiā
ad vincendum: tanquam verò Deus,
creator, & prima causa eandē largitur,
& prouocat nos ad pugnam & victo-
riam dicens: *In mundo pressuram habebitis, sed confidite, ego vici mundum.* ac
si diceret: Ego vici, vt vos vinceretis,
promerēdo vobis gratiam & auxiliū.
Id confitetur & S. Paulus, & quasi sum-
mo beneficio affectus eterno Patri gratias agit dicens. *Deo gratias, qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrū
Iesum Christum.* Neq; satis est illi affir-
mare, Deum esse, qui nobis manū per-
merita Iesu Christi præbet ad expug-
nandum tentationes & peccata, sed,
quod eo amplius est, Deum vincere & 2. Cor.

90 TRACTATUS DE VERA
triumphare per nos in Christo saluato
re nostro, vt indicet, quā pūe ad au-
torem Deum referendæ sint omnes
victorię: ille siquidē ipse est, qui & ro-
bur suppeditat, & re ipsa ad pugnā &
victoriam per nos concurrat, & liberta-
tem ac voluntatem, quæ ad vincendū
necessaria est, suggerit, ac deniq; & gra-
tiam, qua opus habemus ad vincen-
dum, cum merito impertit.

1. Paral.

Narrat diuina scriptura filios Isra-
hel è tribu Ruben, Gad & Manasse, cū
dimicarent contra Agarenos, eorumq;
cōfederatos numero & viribus potē-
tes, victoriam reportasse, causamq; ad-
dit, quod non confisi viribus suis Deū
inuocārint cū preliarētur. Idem con-
memorat de Machabæis, qui cū ma-
nu pugnātes, corde inuocabāt Deum,
exigujs copijs magnos hostium debel-
labant exercitus. Haud secus confi-
gē-
dum nobis est in bello spiritali, nem-
pè diffidēdo omnino viribus nostris,
omnemq; fiduciam in Deum projiciē-
do: nec solum ante pugnam, sed in ip-
so quoq; pugnæ æstu diuinum im-
plodum est auxilium, vt possimus
dice-

Macho. 5.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 91

dicere cum S. Paulo *Omnia possum Philip. 4.*
non in me, sed *in eo qui me confortat.*
Magno solatio esse debet homini
fidei, sic à Deo statutum esse, vt
vincat ipse non suis solis, sed Dei quo-
que viribus: & sic mandatum, vt vi-
res suas, quatenus suas, contemnat, to-
tamque fiduciam in viribus Dei col-
locet.

Nam si respiciamus ad vires no-
stras, quamuis parvus labor in pugna
subeundus esset, cum imbecilli hoste
certando, tamen exanimaremur, &
deficeremus: si verò respiciamus ad vi-
res diuinas, quæ certis limitibus cir-
cumscriptæ non sunt, sed in infini-
tum augescere queunt contra poten-
tissimos quosque inimicos semper
confidere possumus nos victoriam
consecuturos.

QUÆRITUR, quòd copiosior
fuerit hostium numerus, maiore-
que industria & labore opus fuerit,
hoc certius credere debemus, poten-
tiora affore nobis à Deo ad vincen-
dum præsidia & adiumenta, & factum
vt loquitur Apostolus, *cum tentatione*

¶ TRACTATUS DE VERA

1 Cor. 10. pronentum, ut possimus sustinere. Hic
modus pugnandi contra tentationes,
diffidendo viribus suis, vehementer
& magna exaggeratione commenda-
tur ab omnibus sanctis, qui luce divi-
na illustrati longa experientia didicere,
id vnicum efficacissimumq; esse anti-
dotum ad expugnandas quasvis ten-
tationes, ac etiam ad impetranda præ-
sentissima à Deo auxilia, atq; im-
primis donū summæ fiduciæ in Deum:
Cass. collig. quod nulli nisi sibi diffidenti concedi-
216. tur. Vnde sanctus Abbas Serapion a-
pud Cassianum agens de remedijs ten-
tationum affirmat: impugnationis ex-
tinctionē à seruo Deū spiritaliter & in-
giter esse poscendam: impossibile namq;
est, inquit, de qualibet passione trium-
phum quempiam promereri, priusquā
intellexerit industria vel labore proprio
~~virtutem~~ ~~consequi~~ ~~semet~~ ~~obtinere~~ non
posse, imò tamen ut valeat emundari,
necesse sit eum diu noctuq; in omni cura
& sollicitudine permanere. Et venera-
bilis Richardus de S. Victore eandem
Rich. in doctrinā confirmans in hæc verba scri-
Cant. c. 21. bit. Impossibile est quempiam de seipso
triumphare posse, donec experimento di-
dicerit

RA
Hic
ones,
enter
enda
diui-
cére,
anti
ten-
præ
pri-
um:
cedi
a a-
ten
ex-
in
mā
m-
quā
prio
non
ari,
ura
ra-
em
fci
pfo
di
is

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 93

Ad dicitur propria virtute se non posse ob-
tinere triumphum. Declarans autem,
quomodo hac diffidentia sui, homo
perueniat ad purissimam fiduciā Dei,
cū qua, vt loquitur Christus, omnia
homini sunt possibilis, addit. *Quantū
fideles de se diffidunt, tantum in animo
sui adiutorio confidunt, & quantū de
se infirmantur, tantū fortes sunt & po-
tentes in Deo.*

C A P V T. IV.

*Confirmatur, quod dictum est, sacri
Euangelij testimonio.*

DOCTRINAM iam traditam
Christus in Euangelio admi-
randa quadam similitudine, ta-
li Magistro digna, ob oculos posuit. *Luc. 6.*
*Omnis, inquit, qui venit ad me, & au-
dit sermones meos, & facit eos, estendā
vobis cui similis sit: similis est homini a-
dificanti domum, qui fodit in altum, et
posuit fundamentum super petram. in-
undatione autē facta illi sum est flumē
domui illi, & non potuit eam inuero:
fundata enim erat super petram. Qui
aurem audit, & non facit, similis est ho-
mini adificanti domum suam super ter-*